

Изм. №474-РД-08/14.06.2021г.

ДО

Г-ЖА ЕМИЛИЯ ТОНЧЕВА

ЗАМЕСТИНИК-МИНИСТЪР

НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Относно: Ваше писмо №33-00-61/07.06.2021г. за становище по предложения за разширяване на ЗЗ „Ропотамо“, „Плаж Шкорпиловци“ и „Галата“, и предоставяне на данни

УВАЖАЕМА Г-ЖО ТОНЧЕВА,

Проучването и опазването на биоразнообразието в България е сред основните научноизследователски дейности на ИБЕИ-БАН. С готовност и ангажираност сме оказвали и ще оказваме експертна помощ на МОСВ по различни въпроси, вкл. по тези, свързани с мрежата Натура 2000 в България. През годините в много от защитените зони настъпиха промени основно в резултат на човешка дейност, често не съобразена с целите на зоните. Това особено силно е изразено в защитените зони по Черноморското крайбрежие. В този смисъл, всяко предложение за разширяване на зони, което ще осигури по-добро опазване на природните местообитания и видовете, и ще е в отговор на ангажиментите на България в областта на опазване на природната среда, среща подкрепа от наша страна.

Доколкото проектите, насочени към мониторинг и други дейности в защитените зони се финансират от МОСВ, в случаите, когато сме били бенефициенти по тези проекти, данните са били предавани на МОСВ. Понастоящем в ИБЕИ се разработва дисертационен труд, свързан с дюнните местообитания – докторант Магдалена Вълчева. Информацията по-долу е резултат от тази разработка.

Вследствие на проведени през 2017 г. общо-екологични и ботанически проучвания (Valcheva et al., 2020) на територията на плаж Корал са установени общо 87 растителни вида, от които: 13 са включени в Червен списък на висшите растения в България (1 критично застрашен, 9 застрашени и 3 уязвими) (Petrova, Vladimirov, 2009); 11 са защитени от Закон за биологичното

разнообразие (2002); 1 вид е балкански ендемит (Petrova, Vladimirov, 2010). Двадесет и пет (или 29%) от установените видове са псамофити, а именно видове обитаващи пясъчни терени - растения, които са развили приспособления за преживяване на специфичните жизнени условия, които пясъчният субстрат предполага.

На територията на плаж Корал са установени 3 типа дюнни местообитания: 2110 Зараждащи се подвижни дюни (ембрионални дюни); 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни); 2130 Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни). Наличието на трите типа дюни се потвърждава от установените растителни видове, считани за диагностични (характеризиращи таксони по Кавръкова и др., 2009; Tzonev, 2015a, b, c): за сиви дюни – Влакнест игловръх (*Alyssum hirsutum*), Лигерийска острица (*Carex ligerica*), Пясъчна метличина (*Centaurea arenaria*), Изправено клинавче (*Cionura erecta*), Разперена боянка (*Erysimum diffusum*), Островърха галилея (*Galilea mucronata*), Белостъблен миск (*Jurinea albicaulis* subsp. *kilaea*), Български лен (*Linum tauricum* subsp. *bulgaricum*), Пясъчна лилия (*Pancratium maritimum*), Черноморско плюскавиче (*Silene euxina*), Мащерколистно плюскавиче (*Silene thymifolia*), Бяло подъбиче (*Teucrium polium*); за бели дюни – Пясъчна амофила (*Amophilla arenaria*), Пясъчна метличина (*Centaurea arenaria*), Приморски ветрогон (*Eryngium maritimum*), Влагалищна власатка (*Festuca vaginata*), Пясъчен леймус (*Leymus racemosus* subsp. *sabulosus*), Крайморска люцерна (*Medicago marina*), Пясъчна самодивска трева (*Peucedanum obtusifolium*), Мащерколистно плюскавиче (*Silene thymifolia*), Морски ранилист (*Stachys maritima*); за зараждащи се дюни – Крайморското какиле (*Cakile maritima* subsp. *euxina*), Бесарабски пирей (*Elymus farctus*), Приморски ветрогон (*Eryngium maritimum*), Пясъчна млечка (*Euphorbia peplis*), Татарска салата (*Lactuca tatarica*), Пясъчен леймус (*Leymus racemosus* subsp. *sabulosus*), Крайморска люцерна (*Medicago marina*), Руско вълмо (*Salsola ruthenica*), Италианска рогачица (*Xanthium italicum*).

Комплексът от дюнни местообитания, разнообразието от псамофитни растения и установените консервационно значими видове на територията на плаж Корал категорично доказват високата ѝ природоохранна стойност и необходимостта от законова защита на биологичното разнообразие в района.

В приложения са включени цитирана литература и списък на установените през 2017г. видове с техния консервационен статус.

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ПО БИОРАЗНООБРАЗИЕ И ЕКОСИСТЕМНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
1113, София, ул. Ю. Гагарин № 2 ☎ (02) 8736137 факс: (02) 8705498, iber@iber.bas.bg; www.iber.bas.bg

В заключение, подкрепяме направените предложения за разширяване на
ЗЗ „Ропотамо“, „Плаж Шкорпиловци“ и „Галата“.

доц. д-р Анна Ганева

Директор на ИБЕИ-БАН

Приложение - цитирана литература

- Biological Diversity Act (2002). State gazette, Sofia, issue 77, Aug 2002, last change and addition issue 98, Nov 2018.
- Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora. Official Journal L 206, 22/07/1992 P. 0007 – 0050.
- Interpretation Manual of European Union Habitats - EUR28 2013. European Commission, DG Environment, Nature ENV B.3.
- Petrova, A., Vladimirov, V., 2009. Red List of Bulgarian Vascular Plants. Phytol. Balc. 15, 63–94.
- Petrova, A., Vladimirov, V., 2010. Balkan endemics in the Bulgarian flora. Phytol. Balc. 16, 293–311.
- Tzonev, R., 2015a. Black Sea mobile (white) dunes, in: Biserkov, V. et al (Eds.), Red Data Book of the Republic of Bulgaria, Volume 3: Natural habitats. BAS & MoEW, Sofia.
- Tzonev, R., 2015b. Black Sea embryonic dunes, in: Biserkov, V. et al (Eds.), Red Data Book of the Republic of Bulgaria, Volume 3: Natural habitats. BAS & MoEW, Sofia.
- Tzonev, R., 2015c. Black Sea fixed (grey) dunes, in: Biserkov, V. et al (Eds.), Red Data Book of the Republic of Bulgaria, Volume 3: Natural habitats. BAS & MoEW, Sofia.
- Tzonev, R., 2015d. Over-wet and flooded dune slacks, in: Biserkov, V. et al (Eds.), Red Data Book of the Republic of Bulgaria, Volume 3: Natural habitats. BAS & MoEW, Sofia.
- Tzonev, R., Gushev, Ch., 2015. Black Sea wooded dunes, in: Biserkov, V. et al (Eds.), Red Data Book of the Republic of Bulgaria, Volume 3: Natural habitats. BAS & MoEW, Sofia.
- Valcheva, M., Sopotlieva, D., Apostolova, I., 2020. Current state and historical notes on sand dune flora of the Bulgarian Black Sea Coast. Flora, 267. <https://doi.org/10.1016/j.flora.2020.151594>
- Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., Раковска, К. /ред./ 2009. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ, преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и федерация “ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ”

Приложение - Списък на установените през 2017 г. растителни видове на територията на плаж Корал (Valcheva et al., 2020). В таблицата са отбелязани консервационно значимите видове, а именно: критично застрашени (CR), застрашени (EN) и уязвими (VU) видове включени в Червен списък на висшите растения в България (Petrova, Vladimirov, 2009); видове защитени от Закон за биологичното разнообразие (ЗБР) (2002); балкански ендемити (Petrova, Vladimirov, 2010).

Вид	Червен списък	ЗБР	Балкански ендемит
<i>Acer campestre</i> L.			
<i>Agrimonia eupatoria</i> L.			
<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle			
<i>Allium guttatum</i> (Steven) Regel			
<i>Alyssum hirsutum</i> M.Bieb.			
<i>Alyssum desertorum</i> Stapf			
<i>Amophilla arenaria</i> (L.) Link			
<i>Anchusa velenovskyi</i> (Gusul) Stoj.	VU	+	+
<i>Anthemis tinctoria</i> L.			
<i>Arenaria leptoclados</i> (Rchb.) Guss.			
<i>Astrodaucus littoralis</i> (M. Bieb.) Drude	CR	+	
<i>Atriplex prostrata</i> DC.			
<i>Bromus tectorum</i> L.			
<i>Cakile maritima</i> subsp. <i>euxina</i> (Pobed.) Nyar.			
<i>Carduus acicularis</i> Bertol.			
<i>Carex ligERICA</i> J. Gay			
<i>Centaurea arenaria</i> M.Bieb.	VU	+	
<i>Chondrilla juncea</i> L.			
<i>Cichorium inthybus</i> L.			
<i>Cionura erecta</i> (L.) Griseb.			
<i>Clematis vitalba</i> L.			
<i>Consolida regalis</i> Gray			
<i>Crepis foetida</i> L.			

Вид	Червен списък	ЗБР	Балкански ендемит
<i>Cuscuta campestris</i> Yunck.			
<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.			
<i>Daucus carota</i> L.			
<i>Dipsacus laciniatus</i> L.			
<i>Elymus farctus</i> (Viv.) Runemark ex Melderis			
<i>Elymus repens</i> (L.) Gould			
<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.			
<i>Erigeron canadensis</i> (L.) Cronquist			
<i>Eryngium campestre</i> L.			
<i>Eryngium maritimum</i> L.	EN	+	
<i>Erysimum diffusum</i> Ehrh.			
<i>Euphorbia peplis</i> L.	VU	+	
<i>Festuca vaginata</i> Waldst. & Kit. Ex Willd.	EN	+	
<i>Galilea mucronata</i> (L.) Parl	EN		
<i>Geranium rotundifolium</i> L.			
<i>Glycyrrhiza echinata</i> L.			
<i>Gypsophila trichotoma</i> Wender.	EN	+	
<i>Heliotropium europaeum</i> L.			
<i>Hordeum bulbosum</i> L.			
<i>Juncellus serotinus</i> (Rottb.) C. B. Clarke			
<i>Jurinea albicaulis</i> subsp. <i>kilaea</i> (Azn.) Kožuharov			
<i>Lactuca serriola</i> L.			
<i>Lactuca tatarica</i> (L.) C. A. Mey.	EN	+	
<i>Leymus racemosus</i> subsp. <i>sabulosus</i> (M.Bieb.) Tzvelev			
<i>Linum tauricum</i> subsp. <i>bulgaricum</i> (Podp.) Petrova			
<i>Lythrum salicaria</i> L.			
<i>Malus praecox</i> (Pall.) Borkh.			

Вид	Червен списък	ЗБР	Балкански ендемит
<i>Medicago minima</i> (L.) Bortal.			
<i>Medicago marina</i> L.			
<i>Melica transsylvanica</i> Schur			
<i>Muscari botryoides</i> (L.) Mill.			
<i>Orobanchе</i> spp.			
<i>Osyris alba</i> L.			
<i>Paliurus spina-christi</i> Mill.			
<i>Pancratium maritimum</i> L.	EN	+	
<i>Papaver hybridum</i> L.			
<i>Peucedanum obtusifolium</i> Sm.			
<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin. Ex Steud.			
<i>Plantago lanceolata</i> L.			
<i>Plantago scabra</i> Moench			
<i>Poa trivialis</i> L.			
<i>Potentilla recta</i> L.			
<i>Pyrus pyraister</i> Burgsd.			
<i>Rubus caesius</i> L.			
<i>Rumex crispus</i> L.			
<i>Rumex tuberosus</i> L.			
<i>Salsola ruthenica</i> Iljin			
<i>Salvia virgata</i> Jacq.			
<i>Schoenus nigricans</i> L.			
<i>Sherardia arvensis</i> L.			
<i>Sideritis montana</i> L.			
<i>Silene euxina</i> (Rupr.) Hand.-Mazz.	EN	+	
<i>Silene thymifolia</i> Sm.	EN		
<i>Sinapis arvensis</i> L.			

Вид	Червен списък	ЗБР	Балкански ендемит
<i>Syntrichia ruralis</i> (Hedw.) F. Weber & D. Mohr			
<i>Stachys maritima</i> Gouan	EN	+	
<i>Teucrium polium</i> L.			
<i>Thlaspi alliaceum</i> L.			
<i>Tragopogon dubius</i> Scop.			
<i>Trifolium aureum</i> Pollich			
<i>Trigonella monspeliaca</i> L.			
<i>Verbascum banaticum</i> Schrad.			
<i>Vulpia bromoides</i> (L.) Gray			
<i>Xanthium italicum</i> Moretti			